Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 335
Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8/2026

TRE:1320/02.02.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot
Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus
Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8/2026 merkitään tiedoksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8/2026 merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Mikko Koskelalle, johtaja Reija Linnamaalle, johtaja Lauri Savisaarelle, johtaja Pekka Salmelle ja johtaja Mikko Nurmiselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian käsittelyn jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi 10 minuutin kokoustauon klo 15.00–15.10.

Perustelut
Tilikauden tulosennuste on 54,4 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 10,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Tulosennuste parani kesäkuusta 6,1 milj. euroa, mitä selittää erityisesti palvelujen ostojen sekä avustusten kustannusten lasku. Tilikauden toiminnallinen tulosennuste on 65,9 milj. euroa alijäämäinen.

Kaupungin toimintakatteen ennuste on 10,8 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 4,7 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana pääosin myyntituottojen takia. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 15,6 milj. euroa budjetoitua parempana henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen takia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnassa (11,1 milj. euroa) ja konsernihallinnon yhteisissä erissä (5,1 milj. euroa). Budjetoitua paremmat ennusteet johtuvat muun muassa varhaiskasvatuksen suunniteltua pienemmästä tarpeesta, osakkeiden myyntivoitoista sekä palkankorotusvarauksen osittaisesta käyttämättä jäämisestä. Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 4,5 milj. euroa, joukkoliikennelautakunnan 2,8 milj. euroa ja yhdyskuntalautakunnan 0,7 milj. euroa. Ylitysten taustalla ovat muun muassa kunnan rahoitusosuus työttömyystuista, joukkoliikenteen tuottojen takautuva korjaus sekä rakentamisen vaimeus.

Verorahoituksen ennustetaan toteutuvan 11,8 milj. euroa budjetoitua heikompana pääosin kunnallisverotulojen 13,0 milj. euron alituksen takia. Kuntien verotulojen kehitykseen liittyy heikon yleisen taloustilanteen takia epävarmuutta. Ennusteen laatimishetken jälkeen julkaistujen Kuntaliiton verolaskelmien perusteella tilanne on heikentynyt entisestään nyt ennustetusta tasosta. Talouskasvu on lähtenyt elpymään, mikä ei näy vielä kuntataloudessa ja työllisyydessä. Vuosi 2026 tulee olemaan kuntien kiinteistöveron osalta historiallisen heikko. Verorahoituksen ennustetaan kasvavan vertailuvuodesta 50,5 milj. euroa, mitä selittää erityisesti kunnallisverotulojen ja peruspalvelujen valtionosuuden kasvu.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ennuste on 1,3 milj. euroa budjetoitua heikompi pääosin lainojen korkomenojen ja osinkotuottojen takia.

Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan 7,9 milj. euroa budjetoitua suurempana, mikä johtuu pääosin kohdekohtaisten poistosuunnitelmien muutoksista. Muutosten taustalla ovat muun muassa tarkentuneet rakennusten purkuajankohdat.

Vuosikatteen ennuste kattaa 63 prosenttia poistoista ja arvonalentumisista.

Nettoinvestointien ennuste on 207,8 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 36,9 milj. euroa.

Ennusteen mukaan vuosikate riittää kattamaan 45 prosenttia nettoinvestoinneista.

Kaupungin lainakantaennuste on 1 169,8 milj. euroa, mikä on 38,1 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Lainakannan ennustetaan kasvavan 149,6 milj. euroa.

Elokuun toiminnan ja talouden katsauksen perusteella ollaan esittämässä merkittävien poikkeamien osalta talousarviomuutoksia valtuustolle.

Konsernin tulosennuste on 7,0 milj. euroa alijäämäinen ja 11,2 milj. euroa vertailuvuotta parempi. Konsernin investointiennuste (419,0 milj. euroa) on 82,3 milj. euroa alhaisempi kuin tilinpäätöksessä. Lainakannan (2 888,5 milj. euroa) kasvuksi ennustetaan 179,3 milj. euroa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Toiminnan ja talouden katsauksessa raportoidaan myös talousarvion toiminnan tavoitteiden (poislukien tytäryhteisöjen tavoitteet) etenemisestä tammi–huhtikuun aikana ja esitetään arvio niiden toteutumisesta vuoden loppuun mennessä. Talousarvion toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan ja pormestariohjelmaan. Tavoitteita asetetaan ensisijaisesti keskeiselle strategiaa edistävälle toiminnalle ja sen tuloksille.

Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2026 talousarviossa 51 sitovaa toiminnan tavoitetta. Valtaosan (32) toiminnan tavoitteista arvioidaan toteutuvan suunnitellusti, 10 tavoitteen osittain ja kolmen tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta. Kuuden tavoitteen toteutumista ei voida vielä tässä vaiheessa vuotta arvioida.

Strategian painopisteestä Elämäniloa johdettujen tavoitteiden toteutus on valtaosin etenemässä suunnitellusti. Muun muassa tavoitteet kohdistuen lasten ja nuorten oppimiseen, oppimisen tukeen, vieraskielisten suomen kielen osaamiseen sekä poikkihallinnollisen lukutaito-ohjelman valmistumiseen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä. Sen sijaan muun muassa tavoite siitä, että 1.–9.-luokkalaisten kokemus kiusaamisesta on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna, on toteutumassa osittain. Kiusaamista kokeneiden osuus 7.–9.-luokkalaisten kohdalla on laskenut, kun taas 1.–6.-luokkalaisten kohdalla kiusaamista kokeneiden osuus on kasvanut 26,6 prosentista 28,5 prosenttiin.

Kestävyyttä-painopisteestä johdetut tavoitteet ovat etenemässä pääosin suunnitellusti. Muun muassa tavoitteet liittyen kestävien liikkumismuotojen suhteellisen kulkutapaosuuden kasvattamiseen, raitiotien jatko-osuuden rakentamiseen ja superbussien suunnitelmien valmistumiseen, arvioidaan toteutuviksi vuoden loppuun mennessä. Myös kaupunginosien kehittämiseen tähtäävien tavoitteiden arvioidaan toteutuvan. Sen sijaan tavoite joukkoliikenteen matkustajamäärien kolmen prosentin kasvulle arvioidaan elokuun tilanteessa jäävän toteutumatta. Joukkoliikenteessä tehtiin tammi–elokuussa noin 36,43 miljoonaa matkaa, mikä on 1,7 prosenttia enemmän kuin vuoden 2025 tammikuussa. Edeltävien vuosien voimakas matkustajamäärien kasvu ja tämän vuoden heikko työllisyystilanne ovat keskeiset syyt sille, että kolmen prosentin kasvutavoitetta ei tulla saavuttamaan.

Edelläkävijyyttä-painopisteessä tavoitteet ovat kohdentuneet erityisesti työllisyystoimissa tehtävään muutokseen, jonka tavoitteena on työpaikkojen ja työllisten määrän lisääminen, työllisyysasteen laadun parantaminen sekä osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen. Lisäksi painopisteestä johdetut tavoitteet liittyvät muun muassa kärkiosaamisalojen kilpailukyvyn vahvistamiseen ja Tampereen aseman vahvistamiseen kulttuurin ja taiteen kaupunkina. Kaikki edellä mainittuihin teemoihin liittyvät tavoitteet ovat edenneet suunnitellusti.

Yhdessä-painopisteestä johdetuista kaupunkitasoisesta kuudesta tavoitteesta investointien tulorahoitukseen liittyvän tavoitteen arvioidaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

toteutuvan, tilikauden tuloksen (enintään 41,4 milj. alijäämäinen) arvioidaan jäävän toteutumatta ja tasapaino-ohjelman etenemiseen liittyvän tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain, sillä tavoitteessa ollaan jäämässä hieman asetetusta tasosta (ennuste 17,5 milj. euroa, tavoite 18,6 milj. euroa). Toimenpiteet ovat kuitenkin toteutumassa 94 prosenttisesti.

Talousarviotavoitteiden ja lautakuntien toimenpiteiden seurannan tueksi on luotu kolme kertaa vuodessa päivittyvä PowerBI -raportti. Raportilla on mahdollista tarkastella tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä raportointikausittain ja vastuutahoittain. Raportti on saatavissa: Talousarviotavoitteiden ja toimenpiteiden toteumat (linkki Microsoft Power BI -alustalle)

Hallintosäännön (16.6.2026) 14.1 § 2. kohdan mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Tiedoksi
Reija Linnamaa, Mikko Koskela, Hanna Jääskeläinen, Nina Mustikkamäki

Liitteet

1 Kh 5.10.2026 Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8_2026

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 13.10.2026 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 13.10.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydettäessä ote toimitetaan liitteineen.

Tampere
13.10.2026

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§335

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)